

06.02.2023 -7-A

Історія України

Вч. Рзаєва Н.О

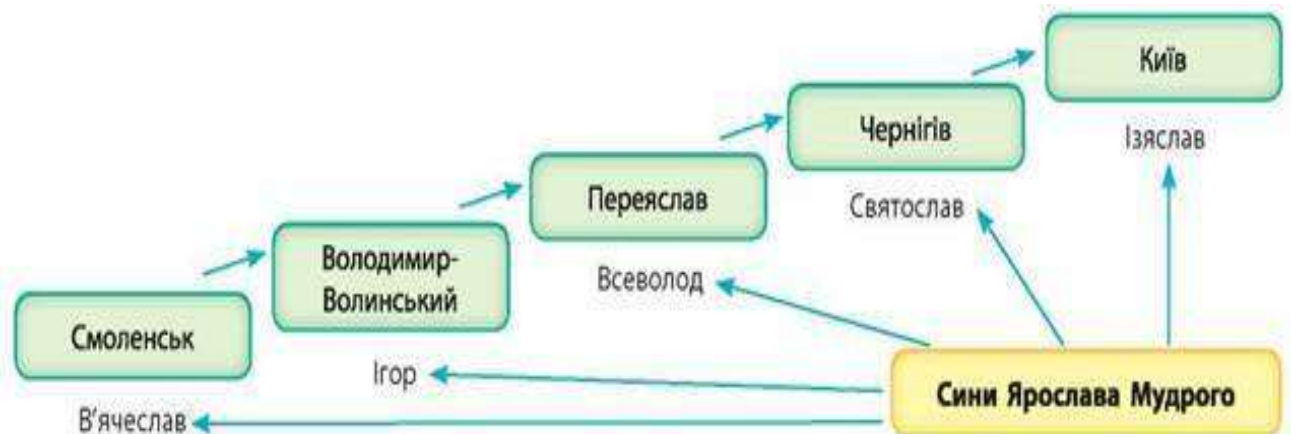
Тема: Київська держава за наступників Я. Мудрого.

Мета: характеризувати становище Русі-України за правління наступників Ярослава, особливості політичного та соціально-економічного життя князівств часів роздробленості, відносини половців з Руссю; називати роки правління князів цієї доби, дату Любецького з'їзду князів, князівства часів роздробленості Русі-України; показувати на карті території князівств часів роздробленості Русі-України та території розселення половців; визначати причини, сутність та наслідки князівських усобиць, половецьких набігів, Любецького з'їзду князів, роздробленості Русі-України; пояснювати і застосовувати поняття «князівський з'їзд», «вотчина», «віче»; висловлювати ставлення до діяльності Ярославичів.

Перегляньте відео: <https://youtu.be/AZZXtM5tEAE>

Опрацюйте опорний конспект:

Як ви пам'ятаєте, Ярославові Мудрому довелося тяжко виборювати право на київський стіл. Аби його сини уникли князівських усобиць, він запровадив принцип наслідування княжінь (столонаслідування), що ґрунтувався на старшинстві. Літописець під 1054 роком повідомляє, що Ярослав віддав Київ старшому синові Ізяславові, Чернігівщину - Святославові, Переяславщину - Всеволодові, Володимир-Волинський - Ігореві, а Смоленськ - В'ячеславові і заповів їм «не переступати братнього уділу». Головним, за розпорядженням Ярослава, мав бути старший із братів.

Робота з термінами (запишіть і запам'ятайте):

Уділ - у Русі-Україні так називали адміністративно-територіальну одиницю, якою управляв князь, залежний від великого київського князя.

Тріумвірат - союз між трьома практично однаково могутніми політичними чи військовими лідерами.

Половці - середньовічний народ, тюркомовні кочовики. Із початку XI ст. і до монгольської навали панували в євразійських степах (від Алтаю до Нижнього Дунаю).

Поруб - застаріла назва в'язниці; погріб, що служить в'язницею.

Боротьба за київський стіл між Ярославовичами в останній чверті XI ст.

Вишгородська нарада не поклала край суперечкам між Ярославовичами. У 1073 р. між ними стався відкритий розкол. Заручившись підтримкою Всеволода, Святослав пішов на Київ, вигнав Ізяслава і став великим князем київським. Протягом трирічного князювання він перерозподілив землі на користь своєї родини, утвердився на чолі численних родичів, виявивши здібності сильного володаря. Святослав зумів завоювати прихильність настоятеля Печорського монастиря Феодосія, узявши монастир під свою опіку.

Несподівана смерть князя 1076 р. відкрила шлях до Києва молодшому Ярославовичу - Всеволодові.

Усобиці розгорілися з новою силою. Дошкуляли й зовнішні вороги - половці. У братовбивчій війні в серпні 1078 р. загинув князь Ізяслав. Повновладним київським володарем став Всеволод. Головним його завданням було подолання князівських чвар. У зовнішній політиці питанням життя й смерті лишалася половецька загроза.

Любецький з'їзд князів 1097 р.

Боротьба проти половців потребувала залучення дружин інших князів. Лише злагодою можна було покласти край князівським чварам. Розуміючи це, Володимир Мономах ініціював організацію з'їзду князів у Любечі 1097 р.

На Любецькому з'їзді було схвалено принцип князівської вотчини - спадкового володіння. Вотчинні землі закріплювали за певними гілками князівського роду. Їх можна було передавати в спадок дітям та онукам. Так, Київ було визнано вотчиною нащадків Ізяслава в особі київського князя Святополка Ізяславовича. Чернігів належав Святославовичам, а Переяслав - Володимирові Всеволодовичу (Мономаху). Це мало б запобігти усобицям і зміцнити владу великого київського князя.

Значення Любецького зїзду

Домашнє завдання: прочитати пар. 9. Письмово питання №1, 2, 3 на стор.79.

Завдання надсилайте на освітню платформу Human, вайбер 097-880-70-81, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com